

2.3 Věková struktura a rodinný stav

Tab. 9 Důchodci ve věku 60 a více let podle věku a rodinného stavu v r. 2001 (absolutní údaje)

Věková skupina	Rodinný stav					Celkem
	svobodný/á	ženatý/vdaná	rozvedený/á	ovdovělý/á	nezjištěn	
Muži						
60-64	8 421	156 548	16 602	9 255	240	191 066
65-69	6 818	153 485	12 555	15 064	231	188 153
70-74	5 431	126 912	8 604	21 709	534	163 190
75-79	3 906	81 194	4 949	24 632	419	115 100
80-84	1 309	26 426	1 534	13 258	219	42 746
85+	863	12 968	816	15 366	237	30 250
Celkem 60+	26 748	557 533	45 060	99 284	1 880	730 505
Ženy						
60-64	6 165	158 693	25 393	58 801	860	249 912
65-69	5 696	126 904	21 360	87 279	842	242 081
70-74	6 526	91 881	18 951	123 348	1 268	241 974
75-79	6 893	47 837	14 365	138 661	1 309	209 065
80-84	3 058	10 723	4 959	70 507	716	89 963
85+	3 360	3 268	3 521	71 381	963	82 493
Celkem 60+	31 698	439 306	88 549	549 977	5 958	1 115 488

Struktura populace důchodců ve věku 60 a více let podle rodinného stavu se oproti celkové populaci vyznačuje především vyšším podílem ovdovělých osob. Výrazně se přitom liší struktura podle rodinného stavu u mužů a u žen – jelikož úmrtnost mužů je po 60. roce věku značně vyšší než úmrtnost žen (muži umírají v průměru o 6-8 let dříve než ženy), podíl ovdovělých žen v populaci seniorů je výrazně vyšší než podíl ovdovělých mužů.

Tab. 10 Důchodci ve věku 60 a více let podle věku a rodinného stavu v r. 2001 (relativní údaje)

Věková skupina	Rodinný stav					Celkem
	svobodný/á	ženatý/vdaná	rozvedený/á	ovdovělý/á	nezjištěn	
Muži						
60-64	4,4	81,9	8,7	4,8	0,1	100,0
65-69	3,6	81,6	6,7	8,0	0,1	100,0
70-74	3,3	77,8	5,3	13,3	0,3	100,0
75-79	3,4	70,5	4,3	21,4	0,4	100,0
80-84	3,1	61,8	3,6	31,0	0,5	100,0
85+	2,9	42,9	2,7	50,8	0,8	100,0
Celkem 60+	3,7	76,3	6,2	13,6	0,3	100,0
Ženy						
60-64	2,5	63,5	10,2	23,5	0,3	100,0
65-69	2,4	52,4	8,8	36,1	0,3	100,0
70-74	2,7	38,0	7,8	51,0	0,5	100,0
75-79	3,3	22,9	6,9	66,3	0,6	100,0
80-84	3,4	11,9	5,5	78,4	0,8	100,0
85+	4,1	4,0	4,3	86,5	1,2	100,0
Celkem 60+	2,8	39,4	7,9	49,3	0,5	100,0

Při sčítání v r. 2001 bylo mezi důchodci – muži staršími 60 let více než tři čtvrtiny (76,3 %) ženatých mužů a jenom 13,6 % ovdovělých. Mezi ženami naopak pouze necelých 40 % bylo dosud vdaných a téměř polovina ovdovělých.

Podíl ovdovělých osob v populaci přitom s věkem vzrůstá. Mezi muži ve věku 60-64 let tvoří ženatí muži ještě více než čtyři pětiny (81,9 %) a vdovci pouhých 4,8 %, ve věkové skupině nad 85 let je však již jen 42,9 % ženatých mužů a ovdovělých více než polovina. Z žen ve věku 60-64 let je více než pětina (23,5 %) ovdovělých a 63,5 % vdaných. Po 85. roce věku je již 86,5 % žen ovdovělých a pouze 4,0 % dosud vdaných; počet a podíl vdaných žen v této věkové skupině je tak dokonce nižší než počet a podíl svobodných a rozvedených.

Zastoupení svobodných mužů v populaci důchodců nad 60 let je o něco vyšší (3,7 %) než zastoupení svobodných žen (2,8 %). Zajímavé přitom je, že u mužů tento podíl s věkem mírně klesá, u žen naopak vzrůstá.

Podíl rozvedených mezi důchodci nad 60 let je naopak – podobně jako v celé populaci - poněkud vyšší u žen – 7,9 % oproti 6,2 % rozvedených mužů. Muži pravděpodobně častěji než ženy po rozvodu uzavírají nový sňatek. S věkem se zastoupení rozvedených osob v populaci snižuje, což souvisí s nižší mírou rozvodovosti u starších generací. Mezi ženami 60-64letými je celá desetina rozvedených, kdežto v nejstarší věkové skupině jsou to pouze 4,3 %; z mužů ve věku 60-64 let je 8,7 % rozvedených, zatímco ve skupině 85letých a starších pouze 2,7 %.

Tab. 11 Nepracující důchodci ve věku 60 a více let podle věku a rodinného stavu v r. 2001 (absolutní údaje)

Věková skupina	Rodinný stav					Celkem
	svobodný/á	ženatý/vdaná	rozvedený/á	ovdovělý/á	nezjištěn	
Muži						
60-64	7 942	132 382	14 407	8 126	220	163 077
65-69	6 423	132 105	10 908	13 473	212	163 121
70-74	5 201	117 988	7 957	20 521	522	152 189
75-79	3 829	80 170	4 868	24 425	418	113 710
80-84	1 282	26 281	1 521	13 205	217	42 506
85+	852	12 946	813	15 355	237	30 203
Celkem 60+	25 529	501 872	40 474	95 105	1 826	664 806
Ženy						
60-64	5 353	142 446	20 153	51 431	780	220 163
65-69	5 265	121 228	18 902	82 084	804	228 283
70-74	6 343	90 440	18 135	120 963	1 251	237 132
75-79	6 862	47 734	14 273	138 309	1 307	208 485
80-84	3 055	10 714	4 953	70 463	716	89 901
85+	3 360	3 266	3 519	71 371	963	82 479
Celkem 60+	30 238	415 828	79 935	534 621	5 821	1 066 443

Tab. 12 Nepracující důchodci ve věku 60 a více let podle věku a rodinného stavu v r. 2001 (relativní údaje)

Věková skupina	Rodinný stav					Celkem
	svobodný/á	ženatý/vdaná	rozvedený/á	ovdovělý/á	nezjištěn	
Muži						
60-64	4,9	81,2	8,8	5,0	0,1	100,0
65-69	3,9	81,0	6,7	8,3	0,1	100,0
70-74	3,4	77,5	5,2	13,5	0,3	100,0
75-79	3,4	70,5	4,3	21,5	0,4	100,0
80-84	3,0	61,8	3,6	31,1	0,5	100,0
85+	2,8	42,9	2,7	50,8	0,8	100,0
Celkem 60+	3,8	75,5	6,1	14,3	0,3	100,0
Ženy						
60-64	2,4	64,7	9,2	23,4	0,4	100,0
65-69	2,3	53,1	8,3	36,0	0,4	100,0
70-74	2,7	38,1	7,6	51,0	0,5	100,0
75-79	3,3	22,9	6,8	66,3	0,6	100,0
80-84	3,4	11,9	5,5	78,4	0,8	100,0
85+	4,1	4,0	4,3	86,5	1,2	100,0
Celkem 60+	2,8	39,0	7,5	50,1	0,5	100,0

Struktura populace nepracujících důchodců starších 60 let podle rodinného stavu je téměř shodná se strukturou populace všech důchodců nad 60 let. Jen nepatrně vyšší je zastoupení ženatých/vdaných oproti osobám ovdovělým a u žen je rovněž poněkud vyšší podíl vdaných a nižší podíl rozvedených ve věkové skupině 60-64 let.

Tab. 13 Pracující důchodci ve věku 60 a více let podle věku a rodinného stavu v r. 2001 (absolutní údaje)

Věková skupina	Rodinný stav					Celkem
	svobodný/á	ženatý/vdaná	rozvedený/á	ovdovělý/á	nezjištěn	
Muži						
60-64	479	24 166	2 195	1 129	20	27 989
65-69	395	21 380	1 647	1 591	19	25 032
70-74	230	8 924	647	1 188	12	11 001
75-79	77	1 024	81	207	1	1 390
80-84	27	145	13	53	2	240
85+	11	22	3	11	0	47
Celkem 60+	1 219	55 661	4 586	4 179	54	65 699
Ženy						
60-64	812	16 247	5 240	7 370	80	29 749
65-69	431	5 676	2 458	5 195	38	13 798
70-74	183	1 441	816	2 385	17	4 842
75-79	31	103	92	352	2	580
80-84	3	9	6	44	0	62
85+	0	2	2	10	0	14
Celkem 60+	1 460	23 478	8 614	15 356	137	49 045

Tab. 14 Pracující důchodci ve věku 60 a více let podle věku a rodinného stavu v r. 2001 (relativní údaje)

Věková skupina	Rodinný stav					Celkem
	svobodný/á	ženatý/vdaná	rozvedený/á	ovdovělý/á	nezjištěn	
Muži						
60-64	1,7	86,3	7,8	4,0	0,1	100,0
65-69	1,6	85,4	6,6	6,4	0,1	100,0
70-74	2,1	81,1	5,9	10,8	0,1	100,0
75-79	5,5	73,7	5,8	14,9	0,1	100,0
80-84	11,3	60,4	5,4	22,1	0,8	100,0
85+	23,4	46,8	6,4	23,4	0,0	100,0
Celkem 60+	1,9	84,7	7,0	6,4	0,1	100,0
Ženy						
60-64	2,7	54,6	17,6	24,8	0,3	100,0
65-69	3,1	41,1	17,8	37,7	0,3	100,0
70-74	3,8	29,8	16,9	49,3	0,4	100,0
75-79	5,3	17,8	15,9	60,7	0,3	100,0
80-84	4,8	14,5	9,7	71,0	0,0	100,0
85+	0,0	14,3	14,3	71,4	0,0	100,0
Celkem 60+	3,0	47,9	17,6	31,3	0,3	100,0

Výrazněji se liší struktura podle rodinného stavu u menšinové skupiny pracujících důchodců starších 60 let. Vzhledem k tomu, že populace pracujících důchodců je celkově mladší, je zde výrazně vyšší zastoupení osob dosud ženatých/vdaných oproti ovdovělým. Z pracujících důchodců nad 60 let věku tvoří 84,7 % ženatí muži a jen 6,4 % ovdovělí, mezi ženami je 47,9 % vdaných a 31,3 % vdov. Podíl ovdovělých osob je však nižší nejen celkově, ale s výjimkou žen mezi 60-69 roky také ve všech věkových skupinách.

Mezi pracujícími důchodci je rovněž vyšší podíl rozvedených, a to především mezi ženami – 17,6 %, tedy více než dvojnásobný ve srovnání s důchodci celkem. Lze si představit, že osamělé osoby mají větší potřebu společenských kontaktů a případně i finančního příjvídělku, které jim zaměstnání při důchodu umožňuje, u svobodných se však tato skutečnost neprojevuje.